

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

UKRAINISCHE FREIE
UNIVERSITÄT

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ЛЕСЯ УКРАЇНКА

ГОЛОС СЕРЦЯ

Проза

переклад з української мови на німецьку
Ірени Качанюк-Спех

Мюнхен 2025

UKRAINISCHE FREIE
UNIVERSITÄT

LESJA UKRAJINKA

STIMME DES HERZENS

Prosa

Übersetzung aus dem Ukrainischen ins Deutsche
von Irena Katschaniuk-Spiech

München 2025

UDK: 821.161.2–32Українка

У45 Українка, Леся. Голос серця : Проза / Переклад на німецьку мову Ірени Качанюк-Спех. — Мюнхен : УВУ, 2025. — 92 с.

ISBN 978-3-928687-91-1

Переклад Ірени Качанюк-Спех творів Лесі Українки «Розмова» та «Прощання» відкриває німецькомовному читачеві психологічну глибину і мовну витонченість оригіналу. Це видання поєднує українську і європейську культурні традиції, презентуючи Лесю Українку як інтелектуалку світового рівня.

U45 Ukrajinka, Lesja. Stimme des Herzens : Prosa / Übersetzung aus dem Ukrainischen von Irena Katschaniuk-Spiech. — München : UFU, 2025. — 92 S.

ISBN 978-3-928687-91-1

Die Übersetzung von Irena Katschaniuk-Spiech eröffnet dem deutschsprachigen Publikum die psychologische Tiefe und sprachliche Feinheit von Lesja Ukrajinkas „Das Gespräch“ und „Der Abschied“. Die Ausgabe verbindet ukrainische und europäische Kulturtraditionen und präsentiert Lesja Ukrajinka als Intellektuelle von Weltrang.

ISBN 978-3-928687-91-1

© Ірена Качанюк-Спех, 2025

© Український Вільний Університет, 2025

© Irena Katschaniuk-Spiech, 2025

© Ukrainische Freie Universität, 2025

Lesja Ukrajinka
(1901)

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Мюнхен

UKRAINISCHE FREIE UNIVERSITÄT
München

ЗМІСТ

INHALT

Слово ректорки Українського Вільного Університету проф. др. Лариси Дідковської.....	8
Grußwort der Rektorin der Ukrainischen Freien Universität Prof. Dr. Larysa Didkovska.....	9
Розмова.....	10
Das Gespräch	11
Прощання	54
Der Abschied	55
Леся Українка Поезія почуттів серед життєвої прози.....	84
Lesja Ukrajinka Poesie der Gefühle in der Prosa des Lebens.....	85
Ой у полі три криниченьки.....	90
Drei Brunnen im Feld	91

СЛОВО РЕКТОРКИ

Українського Вільного Університету проф. др. Лариси Дідковської

У кожному тексті Лесі Українки є щось, що не старіє. У «Розмові» — це біль, який неможливо вписати в жодну добу, бо він глибоко людський. Це твір про жінку, яка втомилася — не лише тілом, а всім єством. Актриса, що колись світилася на сцені, тепер веде внутрішню розмову з собою — через голос поета, через згадку про кохання, через ностальгію за тим, що могло бути. І в цій розмові — уся правда про творчу самотність, про те, що мистецтво не завжди рятує, і про те, що втрата себе — це не пафос, а щоденний внутрішній процес, що точиться в тиші.

Саме такі тексти складно перекладати. Бо вони побудовані не на дії, а на нюансі. Вони дихають підтекстами. Вони не про подію, а про надрив. Але Ірена Качанюк-Спех зробила це. Її переклад зберігає психологічну глибину, мовну крихкість і емоційну тишу «Розмови» — ту тишу, в якій лунає справжнє.

Для нас, в Українському Вільному Університеті, особливо важливо, що цей твір прозвучав німецькою мовою саме в такий спосіб — чутливо, інтелігентно, точно. Бо Леся Українка — це не лише українська класикиня. Вона — європейська інтелектуалка, яка розмовляє з Гамсоном, з Гофмансталем, з Рільке. Її тексти існують не лише в межах національного канону — вони промовляють до всіх, хто здатен слухати глибоко.

Це видання — більше, ніж літературна подія. Це — простір зустрічі: між культурами, між епохами, між жінками, між мовами. Тут український біль і європейська чутливість знаходять спільну мову. Тут народжується тиха, але сильна розмова — з кожним, хто читає уважно і з серцем.

GRÜßWORT DER REKTORIN

der Ukrainischen Freien Universität

Prof. Dr. Larysa Didkovska

In jedem Text von Lesja Ukrajinka gibt es etwas, das nicht altert. In „Das Gespräch“ ist es der Schmerz, der sich in keine Epoche einordnen lässt, weil er zutiefst menschlich ist. Es ist ein Werk über eine Frau, die müde ist — nicht nur körperlich, sondern mit ihrem ganzen Wesen. Eine Schauspielerin, die einst auf der Bühne leuchtete, führt nun einen inneren Dialog mit sich selbst — durch die Stimme eines Dichters, durch die Erinnerung an die Liebe, durch die Sehnsucht nach dem, was hätte sein können. Und in diesem Gespräch liegt die ganze Wahrheit über kreative Einsamkeit, darüber, dass Kunst nicht immer rettet, und darüber, dass der Verlust des eigenen Selbst kein Pathos ist, sondern ein täglicher innerer Prozess, der sich in der Stille vollzieht.

Gerade solche Texte sind schwer zu übersetzen. Denn sie leben nicht von der Handlung, sondern vom feinen Ton. Sie atmen durch Zwischentöne. Sie erzählen nicht von Ereignissen, sondern von der inneren Zerrissenheit. Und Irena Katschaniuk-Spiech hat dies in Deutsch entsprechend dargestellt. Ihre Übersetzung bewahrt die psychologische Tiefe, die sprachliche Zerbrechlichkeit und die emotionale Stille von „Das Gespräch“ — jene Stille, in der das Wahre klingt.

Für uns an der Ukrainischen Freien Universität ist es von besonderer Bedeutung, dass dieses Werk auf Deutsch in genau dieser Weise erklingt — sensibel, klug, präzise. Denn Lesja Ukrajinka ist nicht nur eine klassische ukrainische Autorin. Sie ist eine europäische Intellektuelle, die mit Hamsun, mit Hofmannsthal, mit Rilke spricht. Ihre Texte existieren nicht nur innerhalb des nationalen Kanons — sie sprechen alle an, die fähig sind, tief zuzuhören.

Diese Publikation ist mehr als ein literarisches Ereignis. Sie ist ein Raum der Begegnung: zwischen Kulturen, zwischen Epochen, zwischen Frauen, zwischen Sprachen. Hier finden ukrainischer Schmerz und europäische Sensibilität eine gemeinsame Sprache. Hier entsteht ein leises, aber kraftvolles Gespräch — mit jedem, der aufmerksam und mit dem Herzen liest.